TE ZEGELEN 5. 2 C.

1853.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 18 JANUARIJ.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 14 Januarij 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 200,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 200,00.

Leeuwarden, den 15 Januarij 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

Ministerie van Financiën.

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE FRIESLAND,

OPENBARE VERPACHTING.

Op Woensdag den 26 Januarij 1853, zal, al of niet onder voorzitting van den Directeur der Registratie en Domeinen, door den Ontvanger der Registratie en Domeinen te Leeuwarden, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *G. A. de Koe*, in het Koffijhuis *de Nederlanden*, in het Zaailand aldaar, worden overgegaan tot de openbare verpachting, onder nadere goedkeuring, voor den tijd van één jaar, in te gaan met den 1 April 1853, van:

De ontvangsten van de Tollen aan de Gabellen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9, zoo mede aan de Brug over de Nieuwe Wetering bij de Oude Schouw, Straatweg van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen.

Als boven aan de Gabellen 1 (dubbele tolheffing), 3, 4, 5, 6 en 7, Straatweg van Leeuwarden naar de Groninger grenzen.

Als boven aan de Gabellen 1, 2, 3 en 5, zoo mede de halve tolheffing aan ieder der beide Gabellen no. 4, beoosten en bewesten Franeker, Straatweg van Leeuwarden naar Harlingen.

Als boven aan de Gabellen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 8 op den Straatweg van Leeuwarden over Sneek naar de Lemmer.

Alle thans bij wijze van gaardering geheven wordende; uitgezonderd de Gabel no. 6, te Terband, op den weg naar Overijssel, waarvan de bestaande pacht met ultimo Maart 1853 eindigt.

De Conditien van Verpachting liggen ter lezing, ten Kantore van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te Dockum, Hardegarijp, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Lemmer, Oldeberkoop en Sneek; van den Notaris die de verpachting zal houden; aan ieder der bovengemelde Tolhuizen, zoo mede in een of meer der meest bezochte Herbergen, in den kring van elk der boven aangewezen Kantoren der Registratie en Domeinen.

Leeuwarden, den 11 Januarij 1853.

De Directeur der Registratie en Domeinen in Friesland,
VAN SLOTERDIJCK BEEKKERK.

's GRAVENHAGE, den 12 Januarij.

Z. M. de Koning heeft eene som van *f* 1500 aan de Vereeniging *Nederlandsch Mettray* doen uitreiken, ten einde daarmede nog eene familiewoning in de landbouw-kolonie te Rijssel te doen bouwen, welke den naam zal dragen van H. M. de Koningin-Moeder, *Anna Polowna*. Zoo zal, nevens de twee door 's Konings milddadigheid reeds gestichtte woningen, eene derde verrijzen, als een gedenkteeken Zijner liefde en achting voor eene dierbare Moeder, en zal ieder daarin gaarne eene welverdiende hulde zien voor de vele weldaden, welke Zij om zich heen verspreidt. Zoo zal, onder Haren geëerbiedigden naam, weldra eene familie van verwaarloosde knapen tot godsvrucht en burgerdeugd worden opgeleid.

HARLINGEN, den 13 Januarij.

Heden is van de werf *Welgelegen* van de scheepsbouwmeesters *D. & L. Alta*, met het beste gevolg te water gelaten, het kopervast tweedeks barkschip, luitenant-admiraal *Stellingwerf*, groot 321 gemeten tonnen, gevoerd zullende worden door kapitein *M. Mispelblom Beijer*, voor rekening eener reederij onder directie van de heeren *Zeilmaker & Comp.* alhier.

— In het jaar 1852 zijn alhier direct uit zee gearriveerd 405 schepen, (waaronder 208 Nederlandsche, 113 Engelsche en 67 Noordsche), tegen 529 in 1851, 485 in 1850 en 522 in 1849, en van hier naar zee vertrokken 458 schepen, (waaronder 260 Nederlandsche, 113 Engelsche en 67 Noordsche), tegen 546 in 1851, 531 in 1850 en 565 in 1849.

Onder de ingevoerde goederen (behalve de in entrepôt opgeslagene) komen o. a. voor:

Rogge 220 l., lijnzaad 325 l., 29,900 ton hout met ongebroken last, 136 500 p. rijst, 51,000 mud steenkolen, 281,000 p. hennep, 1,281,000 p. zout, 178,000 p. potasch, 56,000 p. soda, 63,500 p. garens, 235,000 p. katoen (ongesp.), korenten 38,000 p., rozijnen 3400 p., krijt 180,000 p., manufacturen *f* 12,000, ijzer en ijzerwerk *f* 7800, visch *f* 1100.

De uitgevoerde goederen zijn o. a. geweest:

	1852	1851	1850
Boter	9,191,717 N. p.	9,948,019 N. p.	9 636,324 N. p.
Kaas	1,746,000 » »	1,790,000 » »	2,136,475 » »
Cichoreiwortelen . . .	814,000 » »	386,840 » »	629 000 » »
Vlas	549,000 » »	396,000 » »	823,900 » »
Olie	1300 vat.	1256 vat.	1115 vat.
Tarwe	123 last	225 last	1057 last
Haver	1554 »	2665 »	3842 »
Boonen	141 »	421 »	385 »
Aardappelen	1600 »	½ »	344 »
Koeijen, Ossen			
Kalveren etc.	10,958 stuks	11,805 stuks	10,046 stuks
Varkens	6,507 »	8,554 »	3,456 »
Schapen en Lammeren .	28,249 »	31,586 »	38,095 »
Paarden	31 »	42 »	61 »
Vleesch en Spek . . .	85,000 N. p.	48,000 N. p.	62,750 N. p.
Vruchten	*f* 2,500	*f* 7050	*f* 3300
Wild	- 6,600	- 5350	- 3085
Dakpannen	2,283,000 stuks	2,300,000 stuks	
Gebakken Steen . . .	362,000 »	564,000 »	
Beenderen	997,000 N. p.	663,000 N. p.	

LEEUWARDEN, den 17 Januarij.

Men verneemt, dat de Koning de Ged. Staten van Friesland en Drenthe heeft gemagtigd, om aan de Gemeente-Besturen van *Lemsterland*, *Weststellingwerf*, *Ooststellingwerf*, *Opsterland* en *Smilde* te vergunnen; om gemeenschappelijk den aanleg te beramen van een grindweg van de Lemmer naar den grooten Rijksweg nabij den mond der Witte Wijke te Smilde.

— Bij besluit van den 14 dezer no. 66, heeeft Zijne Majesteit goedgevonden, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen, aan den heer *D. H. Andreae*, als auditeur bij den schuttersraad van het 3de bataillon der 1ste afdeeling rustende schutterij in deze provincie.

Bij besluit van den zelfden datum heeft Z. M. bij de 1ste afdeeling, 1ste bataillon, 3de compagnie rustende schutterij in deze provincie benoemd, tot 2den luitenant den heer *A. F. Gerbens*, thans sergeant-majoor.

— Bij besluit van den 6 dezer, heeft Z. M. goedgekeurd de beroeping van predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde Gemeente van Warns en Scharl, classis Sneek, op *C. J. C. Venema*, pred. te Gaast en Ferwoude.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 30 December 1852, benoemd tot militaire leden van de militieraden in de militie-districten van het rijk, voor het jaar 1853, als: te Leeuwarden, den majoor *Berselot Moens*, adjudant in het provinciaal kommandement van Friesland, en te Heerenveen, den majoor *Forror*, kommandant van het 2de bataillon van het 3de regement infanterie.

— Z. M. heeft bij onderscheidene besluiten goedgevonden te benoemen bij het wapen der infanterie:

tot generaal-majoor en kommandant der 3de brigade infanterie, tevens belast met de functien van provincialen kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, den kolonel *G. Menningh*, kommandant van het 7de regement infanterie, wordende hij tevens eervol ontslagen uit de functien van provincialen kommandant van Zeeland, waarmede hij thans is belast;

tot kommandant van de reserve-brigade tevens belast met de functien van gouverneur der residentie en van provincialen kommandant van Zuid- en Noord-Holland, den generaal-majoor *H. F. C. Duijcker*, kommandant der 3de brigade infanterie, tevens belast met de functien van provincialen kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, van welke betrekking hij eervol wordt ontheven.

— Volgens de bij de inspecteuren der gestichten voor krankzinnigen, tijdens hunne bezoeken in die gestichten, bekomen berigten, moeten, nog in de laatste tijden, in sommige daarvan krankzinnigen zijn opgenomen, die, voor hunne plaatsing aldaar, in particuliere woningen op eene met de menschelijkheid niet strookende wijze waren behandeld. Daaronder zijn er, die korter of langer aan ketenen hebben gelegen; andere, die geketend naar de gestichten zijn overgebragt; ook met blaauwe plekken en andere kenteekenen aan het ligchaam, die eene slechte voorafgegane behandeling deden vermoeden. Een krankzinnig man is in een gesticht gebragt, aan handen en voeten gebonden liggende op stroo op een wagen, waarmede zeer snel op harde kleibrokken was gereden; deze lijder overleed, na een verblijf van slechts vier dagen in het gesticht, aan acute hersenvliesontsteking. Eene vrouw is gedurende geruimen tijd, de handen geboeid, met touwen en kotenen aan een paal gebonden geweest, waarvan ontvellingen op verschillende plaatsen van het ligchaam de gevolgen waren. Sommigen zijn langen tijd in hokken opgesloten geweest, waaronder eene lijderes in een zoodanig eng hok, dat het haar naauwelijks mogelijk was zich goed te bewegen, zoodat haar de knieën tegen de borst waren gegroeid. Eene vrouw bevond zich in een ongehoorden staat van onreinheid, enz.

De mishandeling dier ongelukkigen heeft, door hunne eindelijke plaatsing in goede gestichten, opgehouden. Intusschen heeft het algemeen bekend geworden ongeluk bij den brand, die onlangs te *Son*, in *Noord-Brabant*, is voorgevallen, bewezen, dat nog steeds zulke verkeerdheid ten aanzien van krankzinnigen schijnt plaats te hebben.

Naar aanleiding van het dienaangaande door den minister van binnenlandsche zaken te kennen gegeven verlangen, heeft de heer Commissaris des Konings, blijkens het *Prov. Blad* no. 5, de gemeente-besturen verzocht, naauwkeurig na te gaan, of soms nog dergelijke feiten zich voordoen; en zoo ja, alsdan al datgene aan te wenden wat mogelijk is, om die dadelijk te doen ophouden, en zoo veel dit kan, nieuwe te voorkomen.

— Naar men verneemt, zou het departement van binnenlandsche zaken zwarigheden zien in de toepassing van het door de Synode der Nederl. Herv. kerk vastgestelde reglement op de diakonie-administratie, omdat dit reglement strijdig is met de nog bestaande wetten op het armwezen, en, naar het oordeel van gezegd departement, het administratief gezag der wet van 28 November 1818 (*Staatsblad* no. 40) behoort toe te passen, zoo lang die wet bestaat, zoodat, ondanks de invoering van het synodale reglement, in het stelsel volgens die wet moet worden voortgegaan.

— In verschillende streken van ons Vaderland, zoowel in deze provincie als in Noord-Holland, Groningen en Drenthe, heeft ll. Dingsdag avond het onweder hevig gewoed. Op Sopsum bij Franeker, is de bliksem in eene schuur geslagen, hetwelk gelukkig spoedig door de bewoners geblust is; verder heeft een ingezeten der stad Franeker in zijn' tuin eene doode door den bliksem getroffene gans gevonden. — Te Hoorn geraakte, eenige uren na het onweder, een der watermolens in brand, bewoond door *Leeghwater*, nazaat van onzen beroemden landgenoot. Hoe die brand is veroorzaakt, weet men niet; waarschijnlijk is de molen bij den harden storm door den vang geloopen en alzoo in brand geraakt. — Te Avenhorn zijn twee watermolens, waarin de bliksem sloeg, afgebrand. — Aan het Nieuwe Diep, waar het onweder met zware hagelbuijen vergezeld ging, zag men in zuidwestelijke rigting aan den horizon een helderen vuurgloed, dien men algemeen voor een fellen brand meende te mogen houden. — Te Steenwijk sloeg de bliksem in onderscheiden schoorsteenen, en veroorzaakte in één daarvan ook brand, die echter spoedig gebluscht werd. — Te Assen werd het onweder vergezeld door eene hevige hagelbui, zoo als slechts zelden wordt waargenomen. Bij het uitbreken van het onweder teekende de thermometer aldaar 41 graden *Fahrenheit*. — Ook boven Groningen barstte een hevig onweder los, doch het heeft, zoo ver men weet, geene schade veroorzaakt.

— Men verneemt dat het voornemen bestond, om de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de eerste dagen van Februarij weder bijeen te doen komen, zoodra het ministerie voldoende stoffe ter behandeling gereed had, — maar dat het zich thans laat aanzien, dat de bijeenroeping tot na de Paaschdagen zal worden uitgesteld. Het gemis aan beantwoording der verslagen van de zijde van eenige ministers en het achterblijven van de wetten, die van den minister van justitie verwacht worden, zou dit uitstel veroorzaken; en het schijnt inderdaad zeker te zijn, dat nog zelfs niet een enkele dier wetten bij den Raad van State is ingekomen.

— Dezer dagen zijn te Amsterdam Coupons 2½ pCts. Werkelijke Schuld in eenige winkels uitgegeven, wier valschheid, als met de pen gemaakt zijnde, dadelijk in het oog moest vallen. Het is der policie gelukt, den maker dier coupons, benevens twee vrouwen, welke dezelve hadden uitgegeven, aan te houden en aan de justitie over te leveren.

— Dr. *A. Niermeijer*, te Wemeldingen, heeft na bekomen ontslag van de Nederduitsche Hervormde gemeente te Rotterdam, het beroep tot hoogleeraar aan de Leydsche hoogeschool aangenomen.

— Het vertrek van Zr. Ms. stoomschip *Sindoro* van het Nieuwediep naar Suriname op den 25 dezer maand bepaald zijnde, zullen de brieven, welke men met dien bodem mogt willen verzenden, alhier uiterlijk den 22sten aan het postkantoor moeten bezorgd zijn, onder aanduiding op de adressen van de aldus verlangde wijze van verzending.

— Twee Hollanders, onlangs te Dusseldorp in hechtenis genomen, onder verdenking van diefstal, schijnen de daders te wezen van een diefstal aan den Helder begaan, waar de heer *de Jongh*, door zijn eigen zoon en een kameraad van dezen van alle zaken van waarde is beroofd.

— Het *Handelsblad* meldt, dat het gezamentlijk bedrag der voor de betrekkingen van de Hellevoetsluizer varensgezellen ontvangen giften de som bedraagt van ruim *f* 33,000

— De zachte weêrsgesteldheid van dezen winter heeft aan den heer *G. Peignot* aanleiding gegeven nasporingen te doen omtrent de zachte winters, waarvan aanteekening is gehouden; de volgende zijn de opmerkelijkste:

... winter was zoo zacht, dat de boomen in volle blad stonden en al- ... bloei was. Tegen het ... van Januarij nestelden de vogels ... jongen in Februarij.

... Dit jaar merkte men geen winter; men zou hebben gezegd, dat de natuur geene rust wilde nemen en van de herfst plotseling tot de lente was overgegaan. De temperatuur was zoo zacht, dat te Keulen de jonge meisjes op Kermis en Driekoningendag kransen droegen van viooltjes, korenbloemen en primulae veris.

1421. In dit jaar bloeiden de boomen in Maart en de wijnstok in April. In die maand waren de kersen en in Junij de druiven rijp.

1538. De winter was zoo zacht, dat in December en Januarij de tuinen en velden met bloemen prijkten.

1572. Reeds in Januarij waren de boomen van loof voorzien en in Februarij bouwden de vogels hunne nesten.

1585. Hetzelfde verschijnsel had ook dit jaar plaats, en met Paschen stond het koren in aren.

1659. In dezen winter ondervond men geene koude en viel geen sneeuw, geen enkele nacht heeft het zelfs gerijpt.

1722. In de maand Januarij was het zoo warm, dat men zelfs in het Noorden van Duitschland geene kagchels stookte; in Februarij stonden alle boomen in vollen bloei.

1807. Dit jaar kan ook onder de zeer zachte winters geteld worden.

Te Marseille hebben thans de wijnstokken reeds druif gezet; te Perigneux worden de frambozen aan de markt gebragt, zelfs worden in sommige plaatsen van het zuiden van Frankrijk reeds vroege peren geplukt. Sedert lang herinnert men zich zulk een zachten winter of zulk een vroegen plantengroei niet.

Bij den Italiaanschen winter, die met 10 tot 12 graden warmte in geheel Zuid-Duitschland en in de Rijnstreken heerscht, staat alles op het veld in bloei en zijn rijpe aardbezien dagelijks tot geringen prijs verkrijgbaar. Het wintergraan staat overheerlijk en zoowel tarwe als rogge beloven eenen rijken oogst.

In New-York (N. Amerika) heeft men thans even als in Europa geen winter. De zon schijnt er zoo heerlijk en het klimaat is zoo zacht, dat men zich in de lente waant. Men werkt er met opene ramen. Te Boston en in andere streken van N. Amerika loopen de planten uit, en zal men spoedig de velden groen zien.

— Het Tijdschrift voor Nederl. Indië bevat het volgende:

Onlangs is de stoomboot *de Hekla*, met eenen ambtenaar van Bengkoelen, naar de Pangei-eilanden, langs Sumatra's westkust gelegen, gestevend, naar men zegt met het doel, om bezit te nemen van die eilanden, en om voorts te onderzoeken of zij geschikt zijn voor eene kolonie van gedeporteerden. Men zal zich herinneren, dat de vorige minister van justitie het deportatie-stelsel was toegedaan, en dat hij onder anderen in eene der zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft verklaard, dat hij over die aangelegenheid met den tegenwoordigen gouverneur-generaal, voor diens vertrek naar Indie, had gehandeld. Misschien is de togt van *de Hekla*, daarvan wel het gevolg.

— In de *Java-Bode* van den 9 October jl. vindt men de volgende hoogst opmerkelijke bijzonderheid medegedeeld: »Gisteren ochtend vond, ter gelegenheid van den publieken verkoop van drie slaven-familien, uit den boedel van wijlen de Chinesche vrouw *Tan Engnio*, het volgende zeer merkwaardig en verblijdend voorval plaats: Toen namelijk de verkooping een aanvang zoude nemen, verzochten de in veiling gebragte twaalf slaven ampon (vergiffenis) aan het aanwezig zijnde buitengewoon talrijk publiek en smeekten de gunst af, eenig door hen bespaard geld toonende, zich zelven te mogen vrijkoopen. Beschaamdheid belette hen luide te spreken, zoodat slechts weinigen der aanwezigen hen konden verstaan. De makelaar *E. S. Voute* herhaalde hun verzoek met luider stemme en zette het eerste bod voor hen in. Alhoewel bijna de gansche bevolking der Chinesche kamp aanwezig was, verhief zich geen enkele stem, om dat eerste bod te verhoogen, zoodat de eerste slaven familie zich voor *f* 20, de tweede voor *f* 12, en de derde of laatste voor *f* 5 de vrijheid kocht. Het tooneel was werkelijk indrukwekkend en wij zien er een verblijdend teeken des tijds in."

— van Londen wordt van den 14 dezer gemeld:

De tijdingen per *Australian* van Sydney loopen tot den 20 September. Dit schip heeft eenen klomp goud medegebragt, wegende 28 pond. Daarenboven heeft genoemd schip nog aangebragt 222,298 oncen goud, alles in lederen zakken gepakt. Ook de passagiers hebben eene groote hoeveelheid gouds medegebragt. Onder de passagiers bevindt zich de heer *Rong*, welke naar Engeland is gekomen, om twee groote stoomschepen te koopen, ten einde eene geregelde dienst daar te stellen tusschen Hobart-Town en Melbourne.

In de dagbladen van Melbourne wordt gezegd, dat aldaar tot het einde van Augustus 1,771,974 oncen goud zijn aangebragt. Na dien tijd zijn er nog 366,193 oncen aangevoerd.

Aan levensmiddelen is er onder de mijnwerkers geen gebrek. Hunne veiligheid is evenwel minder verzekerd tegen de roovers en dieven, waarmede het land als opgevuld is.

Door den breeden kerkeraad der Nederd. Hervormde gemeente te Dordrecht is, ter vervulling der vacature, ontstaan door het verleende emeritaat aan den WelEerw. ZeerGel. heer dr. *C. W. Stronck*, geformeerd het volgende twaalftal: dd. *A. J. van der Lee*, te Sliedrecht; *L. van Dijk*, te Zevenhuizen; *W. J. O. Sluiter*, te Wijhe; *J. G. Schuuring*, te Rockanje; *D. H. R. Tijssen*, th. dr. te Beetgum; *C. M. van der Weyde*, te Serooskerke; *G. E. W. de Wijs*, te Schoonhoven; *J. C. Diehl*, te Lichtenvoorde; *A. G. van Anrooy*, te Briels-Nieuwland; *S. G. E. Jorrissen*, te Uitwijk; *P. A. van der Scheer*, te Hoorn en *J. P. Huygens*, te Breda, met het lot tegen *J. Wigeri François*, te Leksmond. Op het zestal zijn daarna geplaatst: DD. *Sluiter*, *Schuuring*, *van der Lee*, *van Dijk*, *van der Weyde* en *Tijssen*, en op het drietal: DD. *Sluiter*, *Schuuring* en *van Dijk*, waarna met algemeene stemmen beroepen is ds. *W. J. O. Sluiter*, predikant te Wijhe.

219de STAATS-LOTERIJ.

Tweede klasse.

1ste Trekk. Nos. 536, 9009, 8991, 17737, 19114 en 5853, ieder een prijs van *f* 1000. No. 13714, een prijs van *f* 1250. No. 8478, een prijs van *f* 2500.

2de » Nos. 10367 en 162, ieder een prijs van *f* 1000. No. 14532, een prijs van *f* 20,000.

3de » No 11371, een prijs van *f* 1000. No. 17644, een prijs van *f* 1250. No. 3101, een prijs van *f* 5000.

4de » No. 17746, een prijs van *f* 1000.

WELDADIGHEID.

Heden had alhier eene hoogst treurige gebeurtenis plaats. Een oppassend huisvader, een braaf en vlijtig arbeider werd door een noodlottig toeval aan zijne vrouw en 4 nog jeugdige kinderen, waarvan de jongste slechts eenige weken telt, ontrukt. Hij geraakte bekneld tusschen het rad van een watermolen en gaf, na eene vreeselijke marteling van eenige uren, ten gevolge eener verbrijzeling der borstkas en doodelijke verwonding der longen en andere edele deelen, den geest. De diepbedroefde, zeer behoeftige weduwe mist, door dezen plotselingen en geweldadigen dood den steun en verzorger voor haar en haar gezin, en smeekt U edele menschenvrienden! langs dezen weg om hulp en bijstand in haar treurig lot.

Elke, ook de geringste gift zal dankbaar aan het Kantoor dezer Courant, alsmede bij de ondergeteekenden te Hardegarijp, worden ontvangen.

Hardegarijp,
den 13 Januarij 1853.

H. W. HASELHOFF, *Pred.*
P. WADMAN.
J. HEERINGA, *Ontvanger der Registratie.*
H. L. HALBESMA.
J. C. MEBIUS, *Geneesheer.*

»Aan alle Winkeliers te Leeuwarden,
»DIE VOORSTANDERS DER ZONDAG-VIERING ZIJN."

Eenige ingezetenen dezer stad, niet tot den handelstand behoorende, hebben met genoegen de pogingen gadegeslagen, die in den jongsten tijd zijn in het werk gesteld, om aan den Christelijken rustdag eene meer waardige viering te bereiden. Gelijk zij voor zich-zelven volgens oud beginsel er steeds op bedacht zijn geweest, om de verzorging der huisselijke aangelegenheden, waarvoor de tijdruimte van zes geheele dagen open staat, op den eersteling der week te laten rusten, zoo is het hun menigmalen onverklaarbaar gebleven, waaraan het moest toegeschreven worden, dat in zoovele gezinnen, die zich overigens door orde, betamelijkheid en een Christelijk leven gunstig onderscheiden, juist op deze omstandigheid zoo weinig gelet en eene ingeslopene gewoonte ongestoord aangehouden werd, die zonder tegenspraak den naam van misbruik verdient. De stukken, die onlangs over dit onderwerp in de Couranten geplaatst zijn, gaven hun aanleiding, om hierop terug te komen en de vraag te doen, of de winkeliers en andere neringdoende personen, van wie de klagt over velerlei lastige bemoeijingen op den Zondag en over gebrek aan gelegenheid tot bijwoning der openbare godsdienst is uitgegaan, zelve niet eenigermate hebben medegewerkt, om deze gewoonte hoe langer zoo meer te doen inwortelen, vermits er van hunne zijde niets geschiedde, om het koopen op dien dag te bemoeijelijken? Men vatte dit in geenen deele op als een verwijt, maar merke het aan als eene vrucht van ware belangstelling, en goedkeuring omtrent den stap, thans door hen gedaan. Wie de menigvuldigheid der concurrentie in allerlei takken van handel en bedrijf kent, weet ook, hoe bezwaarlijk het vallen moet, om zich de gelegenheid tot het verkrijgen van eenig voordeel af te snijden en uit hooger dan stoffelijke beginsels tijdelijke winstderving zich te getroosten. Daarom verdienen de zoodanigen toejuiching en lof, die dit sints korter of langer tijd metterdaad hebben gedaan. Doch de inzenders van deze regelen, aan wie de lijst dergenen, die de ZONDAG-VIERING willen bevorderen, ook ter teekening is aangeboden en die daarop, deels uit belangstelling in de zaak, anderdeels uit ingenomenheid met de wijs, waarop zij behandeld is, bereidvaardig hunne namen gesteld hebben, meenen dan nu ook den winkeliers en andere neringdoenden binnen deze stad met bescheidenheid in bedenking te geven en ernstig aan te raden, om zich eendragtig met elkander te verstaan en het voornemen kloekmoedig op te vatten en uit te voeren, om het verkoopen op den Zondag, met uitzondering van dringende noodzakelijkheid, af te schaffen. De zaak is thans rijp en het oogenblik gunstig. Laat men het tegenwoordig tijdstip voorbijgaan, dat wordt het loffelijk ontwerp misschien nimmer uitgevoerd. Vele ingezetenen hebben van hunnen kant, door naamteekening, hunne meening ten deze duidelijk uitgesproken en reeds werkelijk in den bedoelden zin gehandeld. Dat nu ook de winkeliers van hunne zijde doen wat hun te doen staat! zoo zal eendragt magt maken en de overtuiging zich vestigen: dat door zamenwerking van verschillende krachten één goed geheel is tot stand gebragt.

Leeuwarden, den 17 Januarij 1853. ††

Spaarkas te Leeuwarden.

De Ondergeteekenden, ingevolge de statuten voor de alhier gevestigde Spaarkas, benoemd tot het opnemen van de *vijfde* jaarlijksche Rekening en Administratie, hebben het genoegen bij dezen kenbaar te maken: dat het hun medegedeeld verslag bijzonderheden bevat, welke evenzeer getuigen van eene heilzame ontwikkeling dezer hoogst belangrijke instelling, als van eene doelmatige zorg harer Bestuurders ten behoeve van minvermogenden; terwijl de boeken en registers aantoonen, met hoevele netheid en naauwkeurigheid de Secretaris-boekhouder zijn veel omvattend werk verrigt.

Vrijwillige bijdragen van mededeelzame Stadgenooten, over 1852 beloopende *f* 642.45, stelden wederom in staat tot het toekennen van premien aan de spaarenden. De ervaring had geleerd, dat sommigen den inleg, die dan zoona mogelijk tot het maximum van *f* 1.50 weeks geschiedde, niet bezigden als middel van besparing, maar van voordeelige geld-uitzetting: en ten einde nu deze wijze van aanmoediging beter aan haar doel te doen beantwoorden, achtte het Bestuur geraden, de premie van 8 op 7 % te brengen, en haar nog 2 % lager te stellen voor degenen, die de teruggave hunner spaarpenningen enkel in contanten zouden verlangen. Deze beperking had eenige vermindering, zoo van inleggers als van inleggelden, ten gevolge. Zij werkte echter gunstig op de verhouding tusschen de soorten van uitkeering, zooals blijkt uit de volgende vergelijking:

	Uit te keeren som	Uitgekeerd in: Contanten	Eetwaren	Brandstof	Getal deelnemers	Gemiddeld de persoon	No. van aangifte sedert de oprigting
1851	*f* 5493.84	*f* 3769.49½	*f* 213.88½	*f* 1488.46	714	*f* 7.69	816
1852	- 4398.81	- 1904.33	- 436.60	- 2057.88	691	- 6.36½	874

De geheele ontvang beliep . . . . *f* 5338.71½.

De uitgaaf: *a.* In levensbehoeften . . . . . *f* 4398.81
b. Verlies op den brand . . . . . - 60.53
c. Bodenloon, druk- en schrijfwerk, vuur en licht enz. . . . . . . - 281.33
- 4740.67.

Zoodat de rekening over 1852 aanbiedt een batig slot van . . *f* 598.04½.

Zulke voordeelige uitkomsten, door den verstandigen ijver van Bestuurders voorbereid, maken hen het geschonken vertrouwen allezins waardig. Hun arbeid mag inderdaad op hoogen prijs worden gesteld, omdat zij met het stoffelijk, ook het zedelijk welzijn van den handwerksman beoogen: deels door de gelegenheid om de zoogenaamde drinkgelden of fooijen te doen verstrekken in bons op de Spaarkas, welke bij iederen Bestuurder, tegen betaling, verkrijgbaar zijn; deels door het bezoeken van de deelhebbers aan hunne woningen, de uitoefening van een zeker patronaat, als middel om eene, te weinig gewaardeerde, maar heilzame toenadering tusschen de hoogere en lagere standen der burger-maatschappij te bewerken, tot aankweeking van vertrouwen, orde, zelfstandigheid, tevredenheid, godsdienstzin en edele deugden, die de ware bestemming van den mensch voor een hooger leven bepalen.

De Ondergeteekenden uiten den wensch, dat de Spaarkas, als Voorzorg-maatschappij in hare waarde geschat, hier ter Stede in deelnemers winne; dat zij elders, maar vooral ten platten lande, waar zoodanige instellingen geheel ontbreken, worde nagevolgd; en dat Bestuurders eene belooning mogen vinden in toenemende spaarzaamheid hunner begunstigden, en in de erkentenis hunner verdiensten, ook door ruime ondersteuning van Leeuwardens gegoede ingezetenen.

Leeuwarden,
den 11 Januarij 1853.

E. R. HARKEMA.
R. D. SMEDING.
J. G. HEUVELDOP.

Spaarbank te Leeuwarden.

Van navolgende Aanteekening Boekjes, die vermoedelijk in 't ongereede geraakt, in andere handen overgegaan, of bij onbekende personen berustende zijn, worden de Houders opgeroepen, om het daarbij omschreven bedrag, ten laste der Spaarbank te Leeuwarden, af te halen:

Voor de *eerste* maal, ten name van:

No. 4692 *Lamke Bouma* . . *f* 12.67
» 4836 *A. Broers* . . . - 6.45
No. 1219 *J. C. Ritsma* . . *f* 15.16

Voor de *tweede* maal, ten name van:

No. 1337 *Armv. der Luth. Gem* *f* 25.51
No. 4442 *W. Ros* . . . . *f* 20.16

Aan deze oproepingen niet binnen één jaar na dato dezes voldaan zijnde, zal daaromtrent worden gehandeld naar aanleiding van art. 34 der Wet.

Voor de *derde* maal, ten name van:

No. 282 *Z. Sijbouts qq.* . *f* 25.61
» 335 *U. de Haan* . . . - 10.00
» 903 *P. van der Leede.* - 87.86
» 1009 *H. van Haagen* . - 25.05
» 2225 Kind. v. *G. IJpma* - 30.32
» 2845 Wed. *H. Kiff* . . - 15.74
» 3202 *M. Heins* . . . . - 14.71
» 4397 *H. W. Kuipers* . - 44.08
No. 305 *C. Overeen* . . *f* 30.15
» 714 Fonds *Zorg voor Weduwen* . . - 589.31
» 936 *R., v. J. d'Anéthan* - 34.01
» 1316 *J. Cats Sz.*, voor *R. S. Nauta.* . . - 38.74
» 2414 Fonds v. *van Speijk* - 33.15
» 2859 *A. Martini*, Wed. *v. d. Zeef* . . - 10.74
» 3251 *C. P. E. Aalbers* - 15.60
» 4648 *J. R. Zijlstra* . - 71.14

Aan deze *derde* oproeping niet voldaan zijnde vóór 1 Maart 1854, zullen, ingevolge art. 34 der Wet, de voornoemde deelnemers hun regt van eigendom op deze gelden HEBBEN VERLOREN.

Voor de LAATSTE MAAL, ten name van:

No. 757 *T. S. Bottinga.* . *f* 7.20
» 4031 *E., D.* en *J. Halbertsma* . . . . . . - 6.45
» 4736 *D. IJsbrands* . . - 7.04
No. 1520 *H. W. Kuipers* . *f* 7.69
» 4083 Kinderen van *A. V. Coulon* . . . . - 7.55

Aan deze *laatste* oproeping niet voldaan zijnde vóór 1 Maart 1853, zullen, ingevolge art. 34 der Wet, de voornoemde deelnemers hun regt van eigendom op deze gelden HEBBEN VERLOREN.

Leeuwarden,
den 17 Januarij 1853.

Directeuren der Spaarbank voornoemd,
J. W. BROUWER, *President.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

Spaarbank te Leeuwarden.

Tot terughaling van Rente-sommen beneden de *f* 5 ten laste dezer Spaarbank, welke als restanten over het boekjaar van 1° Julij 1850 tot ultimo Junij 1851 voorkomen, worden de in dezen betrokkene personen uitgenoodigd, om hunne aanteekeningboekjes, waarin zoodanige posten zijn blijven staan, te komen aanbieden op de gewone wekelijksche zitdagen in Februarij.

Aan deze oproeping niet voldaan- of de deswege verschuldigde gelden niet vóór den eersten Maart 1854 afgehaald zijnde, zullen zij geacht worden *aan de Bank te zijn vervallen.*

Leeuwarden, den 17 Januarij 1853.

Directeuren der Spaarbank voornoemd,
J. W. BROUWER, *President.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

Ter vervulling der vacature in de Vergadering der Staten van Friesland, ontstaan door het overlijden van den Heer *Tjalling Halbertsma*, wordt door eenige Kiesgeregtigden, daartoe aanbevolen,

Mr. H. VAN DER KOOI,
Griffier der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden.

Bij deze aanbeveling merken zij op, de overtuiging bekomen te hebben, dat ingeval van benoeming, de voorgedragene genegen is die betrekking op zich te nemen.

In eene op heden gehouden vergadering van Kiezers, belegd op uitnoodiging van Bestuurders der Staatkundige Vereeniging, *Vooruitgang*, gevestigd te *Leeuwarden*, is tot CANDIDAAT *voor het lidmaatschap der Staten van Friesland* voor dit district gekozen, en wordt als zoodanig aan alle liberale Kiezers aanbevolen:

Jhr. Mr. S. W. H. A. VAN BEIJMA THOE KINGMA,
Regter in de Arrondissements-Regtbank te *Leeuwarden.*

Leeuwarden, 17 Januarij 1853.

Bestuurders van gemelde Vereeniging,
JAN VAN DER VEEN, *President.*
G. KRAMER, *Secretaris.*

De Kiezers-Vereeniging *Nederland en Oranje*, stelt voor, als KANDIDATEN tot leden der Provinciale Staten:

Voor het district *Leeuwarden,*
de Heer U. H. WIELINGA HUBER, te *Cornjum.*
Voor het district *Franeker,*
de Heer G. F. Baron VAN ASBECK, te *Rauwerd.*

FRIESCHE MAATSCHAPPIJ
TOT
onderlinge verzekering van Schepen,
GEVESTIGD TE *HEERENVEEN.*

De Deelgenooten en Agenten van voormelde Maatschappij worden uitgenoodigd, tot de bijwoning der jaarlijksche Algemeene Vergadering, op Donderdag den 20 Januarij 1853, 's voormiddags ten elf ure, in het Logement *het Posthuis*, te Heerenveen.

Vergadering van het Genootschap
AFSCHAFFING VAN DEN STERKEN DRANK,

op *WOENSDAG den 19 Januarij 1853*, 's avonds ten 8 ure. Ook zonder bewijs van toegang wordt aan ieder deze vergaderingen opengesteld, wie belang stellen om met ons een kwaad te helpen tegengaan hetwelk zoo veel ellende over den staat en vele huisgezinnen uitstort.

CONCERT.

Met vereischt consent, zal door de Zangvereeniging te *Dronrijp*, weder eene ZANGPARTIJ worden gehouden, op *Donderdag den 20 Januarij e. k.*, ten huize van J. DONIA, aldaar. Alle voorstanders van het Volksgezang wordt deze gelegenheid aanbevolen.

ORGEL-CONCERT,

in de Groote Kerk te Leeuwarden, op Vrijdag den 21 Januarij 1853, 's avonds van 7 tot 9 ure, te geven door den Organist R. FRANK.

Toegang-kaartjes à 49 Cents, te bekomen op den dag van het Concert, 's morgens van 10 tot 2 ure, aan de Kosterij en 's avonds bij den ingang der Kerk.

EXTRACT-VONNIS.

De Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden heeft op den 2 November 1852 het navolgend vonnis gewezen:

In zake Mejufvrouw CLAASKE VAN DER MEULEN HEIJMANS, zonder beroep, wonende te Leeuwarden, Eischeresse in cas van scheiding van tafel en bed, tegen haren Echtgenoot den Heer CORNELIS JANSZOON FEDDES, Koopman wonende op het Noordvliet onder Leeuwarden, Gedaagde.

»De Regtbank: Overwegende dat de onder eede gehoorde Getuigen, het bestaan en de waarheid der daadzaken en bezwaren welke de Eischeresse tot grond van haren eisch tot scheiding van tafel en bed heeft geleid, op zoodanige overtuigende wijze, hebben daargedaan en aan het licht gebragt, dat daardoor volkomen en ten vollen aan het vonnis, waarbij bewijs is gelast, is voldaan, en dat ook daardoor den Regter is gebleken, dat de gevraagde scheiding van tafel en bed voor de Eischeresse niet alleen als zeer wenschelijk, maar zelfs in de gegevene omstandigheden als noodzakelijk is te beschouwen. —

»Spreekt de scheiding van tafel en bed uit tusschen de Eischeresse en den Gedaagden, met alle de gevolgen daaraan bij de Wet verbonden enz. — Gelast voorts dat dit vonnis openlijk zal worden bekend gemaakt op de wijze bij art. 811 Wetb. van Burg. Regtsv. voorgeschreven."

Voor Extract Conform,
Mr. C. C. C. WARMOLTS, *Procureur.*

*** 25-jarige Echtvereeniging van:
Harlingen, den 17 Januarij 1853.
D. J. ALTA, en
A. C. VAN DER VEER.

*** Bevallen van eene DOCHTER HINKE VISSER — BARGSMA.
Heeg, den 9 Januarij 1853.

*** Mijne geliefde Echtgenoote MARIA BIERMAN, beviel heden van een' dooden ZOON.
Stiens, den 9 Januarij 1853.
S. S. SEVENSTER.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene DOCHTER B. BOLMAN, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 12 Januarij 1853.
BEUCKER ANDREÆ.

*** Mijne geliefde Echtgenoote MARIA ELIZABETH CHRIST, beviel heden van eene DOCHTER.
Leeuwarden, den 12 Januarij 1853.
D. HABBEMA.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe ROLINE MARIA WIERDSMA, geb. BUMA.
Wommels, den 14 Januarij 1853.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, BREGTJE POSTHUMA, geliefde Echtgenoote van
Amsterdam, den 14 Januarij 1853.
CLAAS LULOFS.

*** Bevallen van eene DOCHTER, W. HOOFT — BEUGELAAR.
Huizum, den 15 Januarij 1853.

HEERENVEEN, den 15 Januarij 1853. Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER A. E. MEINESZ, geb. DORDES BREUNING.
Eenige kennisgeving.

WOLVEGA, den 16 Januarij 1853. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER FREDERICA SARA CATHARINA SIJPKENS, geliefde Echtgenoot van
J. C. METZLAR.

*** Heden morgen omstreeks vier uur overleed [illegible] verval van krachten aan de gevolgen eener borstziekte, onze geliefde [illegible] HOTZE RIENTZES TERPSTRA, in den ouderdom van bijkans 88 jaren.
Hartwerd, den 5 Januarij 1853.
WIEBERIG RIENTZES TERPSTRA,
uit aller naam.
Algemeene kennisgeving.

AMSTERDAM, den 9 Januarij 1853. Heden overleed na eene ongesteldheid van zeven dagen, THOMAS RIMMERS VAN DER MEULEN, in den ouderdom van ruim 44 jaren.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim vier en zestig jaren tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn waarde Echtgenoot JAN JANS VAN GLINSTRA, in leven Koopman en Boterschipper alhier.
Harlingen, den 12 Januarij 1853.
ELISABETH MAGDALENA GEBEL,
Wed. JAN JANS VAN GLINSTRA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van 14 dagen, zacht en kalm, onze hartelijk geliefde eenige Dochter JETSKE, in den nog jeugdigen leeftijd van 12 jaar en 7 maanden.

Innig bedroefd, staren wij de dierbare overledene met onderwerping in des Heeren wil na.

Oosterzee, den 14 Januarij 1853.
ELING K. KOOPMANS.
ANTJE D. DE JONG.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen overleed, na een smartelijk lijden, mijne eenige hartelijk geliefde Zuster, Vrouwe EGBERDINA MARIA TELTING, Wed. van den WelEerw. Zeer Gel. Heer J. T. H. HOEUFNIN, in den ouderdom van bijkans 46 jaren, twee hulpbehoevende Kinderen nalatende, en diep betreurd door al hare betrekkingen.
Franeker, den 15 Januarij 1853.
A. TELTING.

*** Op den 15 dezer ontving ik het voor mij zoo treurig berigt, dat mijn Echtgenoot ENNO TIBERIUS HARDERS, te Sneek, op den 8 dezer, na eene kortstondige doch hevige ziekte is overleden, in den ouderdom van 47 jaren, mij uit eene huwelijks-vereeniging van bijna 16 jaren twee kinderen nalatende.
Groningen, den 16 Januarij 1853.
M. DE KLEMP,
Wed. E. T. HARDERS.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 11 tot en met den 17 Januarij 1853 aangegeven: 19 Geboren, 7 Overleden, Gehuwd 3 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 14 Januarij 1853, aan de Stadswaag te Leeuwarden.
PRIJS, *f* 42,50. AANVOER: 446/4, 176/8 en 81/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.
Amsterdam, den 15 Januarij 1853.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt	$65\frac{1}{2}$	$65\frac{3}{4}$	$65\frac{5}{8}$
Dito dito. ..	3 »	$78\frac{1}{16}$	$78\frac{1}{8}$	$78\frac{1}{8}$
Dito dito ...	4 »	$95\frac{13}{16}$	96	96
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »	96		
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »	120	$120\frac{1}{8}$	

FRANKRIJK.

Obligatien....	3 pCt.	76

RUSLAND.

Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	
Dito bij dito..	4 »	$92\frac{1}{2}$
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »	

SPANJE.

Obligatien.....	1 pCt.	$23\frac{3}{16}$	$23\frac{3}{8}$	$23\frac{1}{4}$
»	3 »	49	$49\frac{1}{4}$	
» Binnenl. à 6/m	3 »	$42\frac{15}{16}$	43	$42\frac{15}{16}$
Coupons Bewijzen.....		$5\frac{1}{16}$	$5\frac{3}{16}$	$5\frac{1}{8}$

PORTUGAL.

Te Londen....	5 pCt.	$41\frac{3}{16}$
»	4 »	$38\frac{7}{16}$

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{13}{16}$
» 1852...		$83\frac{3}{8}$	$83\frac{5}{16}$
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$ »	$42\frac{3}{16}$	$43\frac{1}{16}$
» » 1851/52		$42\frac{7}{8}$	$43\frac{7}{16}$
» » Amst.	5 »	$93\frac{1}{4}$	$93\frac{1}{2}$ $93\frac{3}{8}$

Met. La. B. 5 pCt. $93\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Amerik. Bank-Actien $4\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Nap. Cert. bij L. en B. 5 pCt. $98\frac{3}{4}$; Mexik. $24\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$; Grenada $2\frac{1}{4}$ pCt. $21\frac{15}{16}$; Dito Uitg. $12\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Braz. $4\frac{1}{2}$ pCt. $96\frac{3}{4}$; Phil. L. N. 70; Dito H. N. $91\frac{1}{4}$; Thes. Amst. $105\frac{7}{8}$.

Zondag den 16 Januarij.

Integr. $65\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; 4 pCts. $95\frac{3}{4}$; Belg. bij Rothschild $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{7}{8}$, 53; Spaansche 1 pCt. $22\frac{15}{16}$, 23; Binnenl. 3 pCt. $42\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Bewijzen Coup. $5\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, 5; Metaliek 5 pCt. $83\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. 1851/52, $42\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Dito Nieuwe 5 pCts. La. B. 93; Uitgestelde Grenada $12\frac{1}{8}$.

In Spaansche fondsen was heden, bij vrij levendige affaire, de stemming flaauwer. Oostenrijksche, die aanvankelijk insgelijks gedrukt waren, hebben zich later, ten gevolge van eenige inkoopen, weder nagenoeg op hunne slotkoersen van gisteren hersteld; in de overige genoteerde effecten, welke tot verminderde prijzen, verhandeld zijn, was de omzet onbelangrijk.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTDONGERADEEL, roepen ten verzoeke van Kerkvoogden op, de Hervormde Floreenpligtigen van Ternaard, om op Donderdag den 20 Januarij e. k, des namiddags ten twee ure, te verschijnen in de Kerk der Hervormden aldaar, ten einde:

a. Op te nemen de Rekening en Verantwoording van den aftredenden Kerkvoogd over 1852.
b. Op te maken en te arresteren de Begrooting van Ontvang en Uitgaaf over 1853.
c. Te benoemen een Kerkvoogd voor den afgetredene.
d. Te beraadslagen en te besluiten over zoodanige voorstellen als bij die gelegenheid ter tafel zullen worden gebragt.

Ternaard, den 12 Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. W. HANNEMA, *L. B.*
De Secretaris der Gemeente,
J. KLAASESZ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DONIAWERSTAL, noodigen bij deze uit, de ONDERWIJZERS van den tweeden of derden rang, die genegen zijn te dingen naar den vacanten Onderwijzerspost te *Doniaga*, om zich daartoe vóór of op den 2 Februarij 1853, in persoon of met vrachtvrije brieven aan te melden ter Secretarie dezer Gemeente, met overlegging van bewijzen van rang, goed gedrag en practische bekwaamheid, (de laatste afgegeven of bekrachtigd door hunne Schoolopzieners).

De voordeelen aan dezen Onderwijzerspost verbonden, zijn vermeld in de Nieuwe Bijdragen ter bevordering van het Onderwijs en de Opvoeding over de maand Januarij 1853.

Aan de sollicitanten die binnen den bepaalden tijd voldoende stukken ingezonden hebben, zal tijd en plaats van het vergelijkend examen nader worden bekend gemaakt.

Langweer, den 14 Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN DE WOESTIJNE VOERMAN.
De Secretaris der Gemeente,
W. HOOGLAND.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Zaturdag 22 Januarij e. k., 's namiddags 2 uur, bij *P. R. Oostra*, te Oosterend, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE met 2 WONINGEN, staande met BOOMGAARD en TUIN, bij de Oosterender Vaart onder Oosterend; door *R. A. de Vries c. s.* bewoond, en zulks in 3 perceelen bij Billetten omschreven; zijnde geboden op perceel 1 *f* 455, perceel 2 *f* 511, perceel 3 *f* 170.

Verkooping van eene Bakkerij te Harlingen.

De Notaris A. WITHOLT, te Sexbierum, zal, ten verzoeke van den Heer R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, op Woensdagen den 26 Januarij 1853, bij de beschrijving, en den 9 Februarij daaraanvolgende, bij de eindelijke toewijzing, telkens des avonds ten 7 ure, in het *Hof van Holland* te Harlingen, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

Eene in het jaar 1849 geheel vernieuwde kapitale WOONHUIZINGE en zeer beklante BROOD- en KLEIN-BAKKERIJ, waarin eene reeks van jaren met het beste succes deze affaire is gedreven en nog wekelijks tusschen de 16 en 20 zakken Graan wordt verbakt, voorzien van 2 beste Ovens, ruime BERGPLAATS voor Granen, twee PUTTEN, een REGENWATERSBAK en verdere gerijfelijkheden; alles staande en gelegen op den hoek van de St. Janstraat, in wijk H, no. 29, binnen Harlingen.

Den 1 Maart 1853 vrij te aanvaarden.

BEKENDMAKING.

De Ondergeteekende heeft de eer zijnen begunstigers te berigten, dat hij op den 1 Januarij 1853 den HOUTHANDEL, HOUTZAAGMOLEN enz. heeft overgedragen aan zijne Zonen L. en G. VAN DER MEIJ. Terwijl hij beleefdelijk bedankt voor het vertrouwen hem gedurende ruim 36 jaren geschonken, beveelt hij zijne Opvolgers minzaam aan.

Berlikum, den 1 Januarij 1853. A. L. VAN DER MEIJ.

Ingevolge bovenstaande annonce berigten de Ondergeteekenden, dat zij op 1 Januarij 1853 de HOUT-AFFAIRE enz. van hunnen Vader hebben overgenomen. Zij beloven eene prompte en eerlijke bediening, en houden zich zoo bij de begunstigers van hunnen Vader als bij een ieder aanbevolen.

Zij zijn thans ruim voorzien van best KORNWAAIJERS, tegen een civielen prijs.

Berlikum, den 1 Januarij 1853. L. en G. A. VAN DER MEIJ.

LET WEL.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat de *advertentien* in de Prov. en Leeuw. Couranten van 16 en 18 Januarij ll. geheel buiten haar weten en toestemming geplaatst zijn, want dat zij de AFFAIRE, gedreven onder de firma van: TEBBE en v. D. WETERING, door haar en Mej. A. v. D. BERG overgenomen, niet zoude verlaten hebben, zoo zij daartoe door de grievendste behandeling van gen. Mej. *v. d. Berg* niet gedrongen ware geworden, dus geene *minnelijke* schikking, maar noodrang hebben haar daartoe doen besluiten.

Bij gen. firma, onder het bestuur van de Jufvrouwen *Tebbe* en *v. d. Wetering*, gedurende zeven jaren, met onderling genoegen, werkzaam geweest zijnde, neemt zij de vrijheid, zich minzaam in de gunst en het vertrouwen harer Stad- en Landgenooten aan te bevelen; belovende door eene nette en civiele bediening, zich dat vertrouwen waardig te zullen maken.

Zij is te spreken of te ontbieden ten huize van haren Grootvader den Heer G. v. D. WIELEN, op de Nieuwestad, letter E, no. 31, tot dat zij met Mei of eerder eene geschikte Woning zal hebben gevonden.

Leeuwarden, den 20 Januarij 1853. J. P. MIEDEMA.

ZINKEN MELK-ADEN, Koper Model,

worden gemaakt en verkocht bij R. G. NAGTHEIM,

Koperslager en Ketelmaker, in de Groote Hoogstraat, nabij de Brol, te Leeuwarden, tegen eenen civielen prijs. Deze Melkaden kunnen vrij aanbevolen worden, daar de ondervinding bij de gebruikers derzelve bewezen heeft dat de Melk in de Zinken Aden veel meer uitroomt dan in de Koperen- of Houten Aden. Tevens zijn bij hem te verkrijgen alle soorten van KOPER- en IJZER-WERK, alles voor civiele prijzen. Staat ook alle Vrijdagen uitgestald op de Brol bij de Kippenmarkt, alhier. Verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat bij hem zijn te bekomen: beste ZINKEN MELK-ADEN, waarvan hij de ruimste goedkeuring heeft verkregen op het Landhuishoudelijk Congres te Leeuwarden, waarom hij zich ten vriendelijksten aanbeveelt tot het maken en leveren van dezelve, houdende zich overtuigd, wat de deugdzaamheid en het gebruik betreft, door hem in den ruimsten zin kan worden aanbevolen, met verzekering van eene allezins *civiele bediening*.

Tevens zijn dezelve verkrijgbaar gesteld bij J. C. MAURRER Wz., letter D, no. 156, te Leeuwarden.

Dronrijp, den 20 Januarij 1853. S. KOSTER, *Mr. Koperslager*.

De Ondergeteekende is het zekere onderrigt, dat dezer dagen pogingen zijn aangewend om het Publiek en voornamelijk zijne geëerde Begunstigers in den waan te brengen, dat hij deze Stad met der woon ging verlaten, en alzoo ophield zijne affaire als BEHANGER hier ter stede uit te oefenen en zulks met het doel om zich zelven bij die begunstigers aan te bevelen, dewijl het daartoe gebezigd middel van iemand uitgaat, die met hem ter dezer stede hetzelfde beroep uitoefent, — vindt zich verpligt ter kennis van het Publiek en van zijne hooggeachte Begunstigers in het bijzonder te brengen, dat het ten eenenmale onwaar is, dat hij deze Stad denkt te verlaten of zijne Behangers affaire te laten varen.

Reeds vroeger bekend met verschillende geruchten ten zijnen opzigte verspreid, met het kennelijk doel, om hem de gunst zijner kalanten te benemen en zoo doende, zelve te trachten in zijne plaats te komen, vertrouwt hij, door de verklaring, dat hij steeds voortgaat hier ter stede de BEHANGERS-AFFAIRE met alles wat daartoe betrekking heeft, te blijven uitoefenen, met het oog op een vijfjarig tijdvak, waarin hij als Behanger alhier werkzaam was, zich de gunst door eene prompte en civiele behandeling volkomen waardig te hebben gemaakt, en noodigt gerust zijne Leveranciers zoowel als zijne geëerde begunstigers bij dezen uit, hem in de gelegenheid te stellen zich te kunnen verantwoorden, wanneer zij welligt mogten vermeenen dat daartoe termen mogten zijn, overtuigd als hij is steeds met den meesten ijver en naauwgezetheid zijn vak te hebben uitgeoefend.

De Ondergeteekende vleit zich echter bij voortduring den gunst tot nu toe genooten en waarvoor hij bij dezen zijne opregte dankbaarheid betuigt, te zullen mogen behouden, om welke hij thans nederig verzoekt. Zijnerzijds belooft hij zich door eene prompte behandeling dat vertrouwen te zullen waardig maken en te trachten zijne geëerde begunstigers steeds in ruimen mate te vreden te stellen.

Op den 12 Mei e. k., zijne thans bewoonde Huizinge zullende verlaten, zal de Ondergeteekende ter zijner tijd door eene annonce aan zijne hooggeëerde begunstigers en het Publiek kennelijk maken, waar ter plaatse hij zich hier met der woon zal vestigen, om bij voortduring zijne affaire aldaar uit te oefenen.

Leeuwarden,
den 20 Januarij 1853. P. VAN DUIJZEN, *Behanger, Groote Hoogstraat.*

STAATS-LOTERIJ.

TREKKING DER 3de KLASSE, *MAANDAG aanstaande 24 Januarij*, waarvoor LOTEN te bekomen zijn bij

Leeuwarden. Erven P. DE VRIES Pz., *bij het Stadshuis.*

Conversie van achterstallige Portugesche Coupons.

De Ondergeteekenden berigten, dat zij zich belasten met het opzenden der 4 achterstallige COUPONS van PORTUGESCHE OBLIGATIEN, verschenen 1°. Januarij en 1°. Julij 1851 en 1°. Januarij en 1°. Julij 1852, ten einde de conversie in NIEUWE 3 pCts. OBLIGATIEN te doen bewerkstelligen.

Vaceren dagelijks ter betaling van alle BUITENLANDSCHE aan cours onderhevig zijnde COUPONS, alsmede met in- en verkoopen van BINNEN- en BUITENLANDSCHE EFFECTEN, waartoe zij zich minzaamst aanbevelen.

Leeuwarden, J. B. DRIELSMA & C°.
den 19 Januarij 1853. *Negotianten in Effecten, Kleine Kerkstraat.*

Conversie van achterstallige Portugesche Coupons.

L. S. DE JONG, berigt dat hij zich belast met het ter conversie naar London opzenden van 4 achterstallige COUPONS, verschenen 1 Januarij en Julij 1851 en 1 Januarij en Julij 1852, van PORTUGESCHE OBLIGATIEN. Continueert dagelijks met inkoopen en verkoopen van binnen- en buitenlandsche OBLIGATIEN, koopt Engelsche BANK-POST-BILL, alsmede alle soorten van vreemde COUPONS, betaalt naar de hoogste cours binnen- en buitenlandsche SPAANSCHE 3 pCts. COUPONS, verschenen geweest den eersten dezer.

Bolsward, den 17 Januarij 1853. Appelmarkt, bij de Platte Brug.

LEES HIER.

De Ondergeteekenden geven door deze kennis aan hunne geëerde begunstigers en stadgenooten, dat zij voortaan *ZATURDAGS-AVONDS* zullen BAKKEN en dat ten *zeven* ure alle soorten van VERSCH WITTEBROOD zullen voorhanden zijn.

Leeuwarden, Y. YPES.
den 19 Januarij 1853. J. C. VAN BELKUM.
B. KRUGER.
G. K. VOS.

De Ondergeteekende berigt bij deze aan zijne geëerde begunstigers, dat hij op *ZONDAG den 23 Januarij eerstkomende*, en vervolgens *iederen ZONDAG* zijn Winkel GESLOTEN zal zijn, en alsdan *niet* bij hem zal worden verkocht; doch dat hij zorg zal dragen dat elken *Zaturdag avond ten zes ure*, VERSCH WITTEBROOD in onderscheidene soorten bij hem te bekomen is; hopende met dezelfde begunstiging welke hem tot heden ten deel is gevallen, verder vereerd te zien.

Leeuwarden, S. FRANTZEN,
den 20 Januarij 1853. *Mr. Bakker bij de Amelandspijp, letter A, no. 91.*

LEES HIER.

De Ondergeteekende berigt bij deze aan zijne geëerde begunstigers, dat op *Zondag den 23 Januarij e. k.*, en vervolgens iederen *ZONDAG* ZIJN WINKEL GESLOTEN ZAL ZIJN, en alsdan *niet* bij hem zal worden verkocht; doch dat hij zorg zal dragen dat elken *Zaturdag avond* ten zes ure, VERSCH WITTEBROOD in onderscheidene soorten bij hem te bekomen is; hopende met dezelfde begunstiging, welke hem tot heden ten deel is gevallen, zich verder vereerd te zien.

Leeuwarden, den 20 Januarij 1853. M. MEINDERSMA.

LEES HIER.

De Ondergeteekende geeft door deze kennis aan zijne geëerde begunstigers, dat vervolgens *iederen ZONDAG* zijn Winkel GESLOTEN zal zijn, en alsdan *niet* bij hem worden verkocht; doch dat hij zorg zal dragen dat elken *Zaturdag avond*, VERSCH WITTEBROOD bij hem te bekomen is; hopende met dezelfde begunstiging, welke hem tot heden ten deel is gevallen, zich verder vereerd te zien.

Leeuwarden, J. E. KUIPERS,
den 20 Januarij 1853. *in de St. Jacobstraat.*

De Ondergeteekende geeft aan zijne geëerde begunstigers berigt, dat hij van af *den 23 Januarij e. k.* van voornemen is des *ZONDAGS* NIET TE VERKOOPEN.

Leeuwarden, T. WIGERSMA,
den 20 Januarij 1853. *Koek- en Banketbakker.*

Iederen Woensdag en iederen Zaturdag Scheepsgelegenheid naar

NEW-YORK EN NEW-ORLEANS.

Nadere informatien zijn te bekomen ten mijnen Kantore, Boompjes wijk 1, no. 62, alsmede bij den Heer W. LAARMANS, te *Leeuwarden*, die eerstdaags (binnen 4 à 6 weken) genegen is naar New-York te vertrekken.

Landverhuizers kunnen zich bij genoemden Heer *Laarmans* aansluiten.

Rotterdam, J. J. DEUTZ,
den 20 Januarij 1853. *Boompjes, no. 62.*

BOEKBINDERIJ. BOEKDRUKKERIJ.

Men vraagt dadelijk tegen vast werk een BOEKBINDERS-GEZEL, die vooral *vlug* kan vouwen, innaaijen en snoeijen; terwijl zij, die met de LINIEER-MACHINE kunnen omgaan, bijzonder in aanmerking zullen komen. Ook een BOEKDRUKKERSKNECHT, die vooral goed kan opgeven, en een aankomend LETTERZETTER, kunnen geplaatst worden. Adres met *franco brieven* met *opgaaf van ouderdom*, het *verlangde loon*, en bij *wien nog werkzaam* zijnde, onder letters T. T. aan A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden*.

Op een Buitenverblijf wordt verlangd een bekwame HUISKNECHT en eene KEUKENMEID, beide met goede getuigschriften voorzien. Adres met *franco* brieven, get. H. bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden*.

Er worden gevraagd twee à drie SCHEEPSTIMMERKNECHTEN, hun werk wel verstaande, kunnen van stonden aan werk bekomen bij den Scheepsbouwmeester JOHs. C. SJOLLEMA, te Woudsend.

Een KASTMAKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij A. WONDAAL, te Kollum.

Een WAGENMAKERSKNECHT, kan op den 12 Mei e. k. vast werk bekomen bij H. H. BOS, Wagenmaker te Hallum.

Een ongehuwde WAGENMAKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan op Mei e. k. vast werk bekomen bij de Wed. H. DE VRIES, Wagenmakersche te Arum. Brieven *franco*.

Een MOLENMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij D. W. v. D. WAL, Timmerman te Menaldum.

Een KUIPERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan op 12 Mei aanstaande vast werk bekomen bij W. S. HEERENGA, te Spannum.

Een ongehuwde GOUD- en ZILVERSMIDSKNECHT, het Oorijzer maken goed verstaande, van goede Getuigschriften voorzien, kan op den 12 Mei aanstaande vast werk bekomen bij F. A. KALVERBOER, Goud- en Zilversmid te Bergum. *Brieven franco.*

Eene JUFVROUW van fatsoenlijke afkomst, van middelbaren leeftijd en van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst als JUFVROUW VAN GEZELSCHAP of als HUISHOUDSTER; zij is voorzien van goede Getuigschriften. Iemand hierop reflecterende wordt verzocht zich met *franco* brieven onder letter Z, te willen vervoegen bij den Boekhandelaar J. O. VAN GRUISEN, in de Peperstraat te Leeuwarden.

Op een Dorp in deze Provincie, waar sedert jaren de *handel in* KOEIJEN op *Holland* enz. heeft plaats gehad, doch welke handel thans heeft *opgehouden*, zag iemand, die genegen is tot dat Vak, gaarne zulk een *Handelaar* ten zijnen huize *geplaatst*. Adres met *franco brieven* aan het Bureau der Provinciale Groninger Courant, te Groningen.

LEES-INRIGTING.

De Ondergeteekende heeft de eer, de bij haar bestaande LEES-INRIGTING, van de beste en voornaamste Hollandsche Maandwerken, ten minzaamste onder de aandacht van hare Stad- en Landgenooten te brengen.

Ook afzonderlijke TIJDSCHRIFTEN kunnen, tegen zeer matig gestelden Prijs, gelezen worden.

Leeuwarden, Wed. P. BURGGRAAFF Jr.,
den 14 Januarij 1853. *Wortelhaven over de Koornbeurs.*

LEES HIER.

Bij de op den 25 en 26 Januarij e. k. te Joure te houden Verkooping van Boeken, door den Boekh. MUNNIK, waaronder voorkomen eene groote partij *nieuwe onopgesneden* Werken voor LEESGEZELSCHAPPEN, zal tevens worden verkocht een 5½ octaafs PIANO.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is gedrukt en voor 20 Cents te bekomen:

DR. DANIEL SCHENKEL,

DE OVERWINNENDE KRACHT

VAN HET

EVANGELISCH GELOOF.

»Sedert Demosthenes *de Corona*, Cicero *in Catilinam*, vooral Paulus op den *Areopagus* sprak, heeft de ervaring het duizendwerf bewezen, dat gelegenheidsLeerredenen de beste zijn. Eene der beste die in onze eeuw werden uitgesproken is deze kerkelijke rede van Schenkel." NEDERLAND 1852, no. 11.

»Zij die verzuimen dit stuk te lezen, weten niet welke onthouding zij zich opleggen." DE FAKKEL 1852, no. 53.

***** Bij den Boekhandelaar J. SWARTS, in de Groote Hoogstraat te *Leeuwarden*, zijn nog eenige exemplaren te bekomen van:

C. VAN SCHAIK, Grootvaders Zakboekje.

Prijs *f* 0,30.

Dit geestige werkje van den zoo algemeen bekenden genialen schrijver, bestaat in kernachtige gezegden van gemengden inhoud.

J. C. LAVATER, Zedekunde voor Kinderen,

Voor Scholen en Huisgezinnen. Naar het Hoogduitsch, derde druk. Prijs *f* 0,20; en worden door bovenstaanden afgeleverd,

voor veel verminderden prijs:

HUGO DE GROOT'S bewijs van de ware Godsdienst,

met zijne overige GEDICHTEN, uitgegeven door Mr. JERONIMO DE VRIES, inplaats van *f* 1,80 voor *f* 1.

J. TAYLOR, Loyola en het Jezuitismus,

in zijne grondstellingen, in plaats van *f* 3,50 voor *f* 1,80.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.